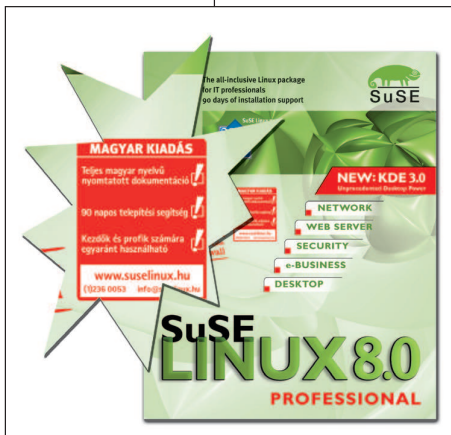

Piaci pillanatkép

Beszélgetés dr. Szentiványi Gáborral, a SuSE Linux AG magyarországi irodájának igazgatójával.

A teljes körű Linux-alapú megoldásokat kínáló SuSE hazai képviselője másfél évvel ezelőtt nyílt meg. Elsősorban a nünbergi székhelyű cég termékeit forgalmazzák, emellett fejlesztéssel és honosítással is foglalkoznak.

A felhasználók számára szolgáltatások széles körét nyújtják, mint amilyen a SuSE Linux tanfolyamok szervezése, illetve a szakértői tanácsadás.

Dr. Szentiványi Gábor igazgatót az iroda eddigi történetéről kérdeztük, elsősorban az általuk végzett fordítási munkákról, valamint a UnitedLinux létrejöttének hatásairól. A UnitedLinux létrehozására, mint ismeretes, a négy vezető Linux-nagyvállalat kötött szövetséget, melyek egyike a

SuSE. A májusban bejelentett kezdeményezés elsődleges célja egy egységes, vállalati alkalmazásra készülő Linux-változat kifejlesztése, és ezáltal a Linux-használat vállalati környezetben történő felgyorsítása. Az együttműködésnek köszönhetően az alapító cégek – a Caldera, a Conectiva, a SuSE és a Turbolinux – hamarosan az egész világon képesek lesznek terméktámogatás és minden egyéb kapcsolódó szolgáltatás nyújtására. A UnitedLinux a magyar nyelvű telepítést is lehetővé teszi majd.

Szabó Ágnes: *Hogyan indult az iroda tevékenysége?*

Szentiványi Gábor: A SuSE hazai képviselővel egyedül kezdtem el foglalkozni egy-másfél évvel ezelőtt. Jelenleg hatan dolgozunk a cégnél, emellett vannak külső segítők – itt kiemelném az LME szerepét –, akik a programcsomagok és a könyvek fordításában működnek közre.

Sz. Á.: *Felvetődhet a kérdés az iroda működése kapcsán, hogyan fér össze a Linux gondolatísága és a gazdasági tevékenység?*

Sz. G.: Alapvető célkitűzésünk, hogy minél több minden bekerüljön a köztudatba a Linux területén. Egyrészt igyekszünk terjeszteni a SuSE termékeit, másrészt pénzügyileg is működőképesnek kell lennünk. A linuxos társadalmat valóban megosztja, ha valaki úgymond pénzt csinál mindebből. Egyelőre ez az irány hazánkban még új, ezért sokan nem fogadják el.

Sz. Á.: *Hogyan kerülnek hozzátok a SuSE fejlesztései?*

Sz. G.: A SuSE fejlesztői a kezdetekkor lefektettek egy automatizált folyamatot, az úgynevezett Autobild rendszert. A terjesztés (distribution) fejlesztési anyagához nekünk is hozzáférésünk van. Az Autobild segítségével egységesen készítjük minden felületre az operációs rendszereket, ezáltal a programok azonos szintű minőségét tudjuk biztosítani. E rendszernek legfőbb előnye, hogy nem sok PC kategóriás gépen fut, így nincs szükség

különleges gépekre, és a rendszer rugalmasan méretezhető. Amellett, hogy központi a fejlesztés, adott a lehetőség nemzeti nyelvek beépítésére is, a SuSE Linux 8.0 operációs környezetnek például magyarítani tudtuk a libc-jét, mivel a libc-forrásban hozzá tudunk férni a csomaghoz.

Sz. Á.: *A magyarításhoz kapcsolódva, úgy látod, érdemes volt ezzel foglalkozni?*

Sz. G.: Igen, hiszen ma már a magyar változatok készítése elkerülhetetlen. Az emberek ugyanis el vannak kényeztetve. Akár csukott szemmel is bekapcsolhatják a számítógépet, elkezd futni rajta a Windows, és örülnek, milyen kezes. Figyelembe kell venni mind a kezdő felhasználók, mind a gyakorlott (poweruser) igényeit. A kezdő felhasználók számára a termék kezelésének egyszerűségét, a nagyobb tudású felhasználóknak hatékonyságot, a profioknak pedig rugalmasságot kell kínálnunk. A magyarítás pedig biztosítja mind az egyszerűséget, mind a hatékonyságot. Amikor egy körkérdessel felmértük a felhasználók elvárásait, az derült ki, a legfontosabbnak a magyar változatot és a leírást tartják. Mi ez utóbbit is nyújtjuk: nyomtatott formában közel kilencszáz oldal leírás érhető el. A fordítás sikere egyébként jelentősen meglátszott az eladási adatokon is.

Sz. Á.: *A UnitedLinuxban milyen szerepet játszik a SuSE?*

Sz. G.: A UnitedLinux valójában nem termék, hanem termékalap. A közös alapra mind a négy cég felépítheti majd a saját termékét. Az új fejlesztéseken a UnitedLinux cégjelzése is szerepel majd, azonban mind a négy alapító megtartja a saját márkanevét. A UnitedLinux elsősorban a kiszolgálóvilágon fog futni, asztali gépekre nem szeretnék bevinni. A SuSE az együttműködés folyamatának teljes technikai felügyeletét felvállalta, folyamatos kapcsolatban áll a fejlesztőkkel. A UnitedLinux létrehozása egyébként nagyrészt a piacfelosztásról szól. A linuxos vállalatoknak még nincs olyan szintű, egész világra kiterjedő tevékenysége mint például az IBM-nek. A négy vállalat a UnitedLinux segítségével más és más területekre összpontosít. A Caldera elsősorban Amerikában, a Conectiva Dél-Amerikában erős, a Turbolinux Ázsiára összpontosít, a SuSE pedig főként Európára. Voltak már viták, a Caldera ugyanis munkaállomásonkénti (per-seat) engedélyezésben (felhasználási szerződésben) gondolkodik, azonban a SuSE ebbe a maga részéről nem egyezett bele.

Sz. Á.: *Ez elég nagy visszhangot keltett linuxos körökben. Ezek szerint ezt a megoldást csak a Caldera szeretné?*

Sz. G.: Igen, a SuSE már hivatalosan is bejelentette, hogy semmiképpen nem lesz gépenkénti felhasználási szerződése (license).

Sz. Á.: *Mekkora a SuSE hazai tábora?*

Sz. G.: Véleményem szerint elég nagy tábora van. A SuSE felhasználói táborában egyaránt megtalálhatóak a kezdő és haladó felhasználók, és viszonylag szolidnak mondható, más közösségekkel ellentétben nem rántanak kardot, ha valaki más körbe tartozik. Nem radikálisak, egyszerűen használják a rendszert. Hogy mennyien vannak, azt nem tudjuk. Számos felhasználó jegyezte be magát terméktá-

mogatási oldalunkon, mivel a kilencven napos segítség a bejelentkezéshez kötött. De mivel sokan ellenérzésekkel viseltetnek a bejegyzésekkel szemben, elég nagy lehet azoknak a köre, akikkel mi nem találkozunk.

Sz. Á.: *Eljutnak-e a SuSE termékei a hazai közintézményekbe: iskolákba, önkormányzatokba?*

Sz. G.: Mint az közismert, a Széchenyi-terv kapcsán lezajlott az SZT-IS-3 és az SZT-IS-3 B pályázat. Az első alkalommal mintegy tizenháromezer pedagógus juthatott számítógéphez, azzal a kikötéssel, hogy mind Windows, mind Linux legyen a gépen. Gondok igazából a kivitelezéssel voltak. A pályázatban javasolták többek között a SuSE-t is: bár úgy volt megadva, hogy ez egyfajta ingyenes lehetőség. Ez alapvetően igaz is, de a termék előállítására nyilván pénzbe kerül. Az ingyenesség miatt senki sem számított költségekre a telepítés kapcsán. A beszállítók megjelentek nálunk, és kérték a tizenháromezer SuSE-csomagot. Végül CD-eket adtunk át nekik, hogy azt másolják le. Mint később kiderült, a pedagógusok hiányolták a kézikönyvet, tehát az egész csomagot, amit a Microsofttól viszont megkaptak. A második alkalommal az SZT-IS-3 B pályázat kétezer gépre szólt. Ekkor már úgy döntöttünk, megelőzzük a gondokat, és mi magunk gyártjuk le a CD-eket. Bár mindez nem a mi feladatunk lett volna, nekünk kellett foglalkoznunk vele. A pedagógusok ismét azzal kerestek meg, hogy ugyan a CD eljuttott hozzájuk, de a könyvet hiányolták, egyébként érthető módon. Az eredmény, hogy jelenleg a tanárok 15 százaléka kapta meg a CD-t. Folynak a tárgyalások, hogy a teljes SuSE csomag minden érintett pedagógushoz eljusson.

Sz. Á.: *Mik a terveitek, hová kívántok fejlődni?*

Sz. G.: A fejlődés útja szerintem a szolgáltatásokban rejlik. A termékek, amelyeket forgalmazunk, két vonalon futnak. A magánfelhasználóknak, kisvállalkozásoknak szóló termék mellett vállalati kiszolgálótermékeket is kínálunk. Az üzleti élet igényeinek megfelelő Linux-környezetet nyújt a SuSE Linux Enterprise Server. A két változat minősége hasonló, azonban a vállalati felhasználásra szánt változatban más a cél. Ez növelt megbízhatóságú rendszer, minősített alkatrész-támogatással: nem változik gyorsan, nem „mozgó célpont”. Hibák esetében csupán a szükséges javításokat végezzük el, mely a rendszer stabilitását nem veszélyezteti. Úgy gondoljuk, hogy ez az üzleti modell megkerülhetetlenné, alapvetővé fog válni a Linux világában. A karbantartás futamideje legalább két év, melyből 12 hónapot a csomag ára tartalmaz, ez meghosszabbítható. A SuSE Linux Enterprise Servert az egyik legnagyobb hazai vállalat is megvette tőlünk IBM típusú gépeihez. A SuSE Linux Enterprise Serverben egyedülálló módon kiválasztható a magyar nyelv, így mindenki számára könnyen telepíthető.

Sz. Á.: *Milyen lépéseket tartanál fontosnak, és mit tud tenni a SuSE hazai képviselője, hogy a Linuxot használók köre tovább bővüljön Magyarországon?*

Sz. G.: Amire szükség lenne, hogy linuxos alapon legyenek oktató-, könyvelő-, bérszámfejtő, szórakoztató és

más hasonló programok, és ami nagyon lényeges, magyar nyelven. A hazai alkalmazások fejlesztését tartom fontosnak. Bár mi nem alkalmazásfejlesztő, hanem alaptechnológiát kínáló cég vagyunk, mi is próbálunk lépéseket tenni ennek érdekében. Közélebb kellene vinni az emberekhez a Linuxot, és ebben sokat segítene, ha minél több magyar nyelvű nyílt forrású alkalmazást kapnának a felhasználók. Fel kell térképezni, hogy a Linuxban hol vannak hiányosságok, és ott meg kell adni a szükséges támogatást.

Ami még szerintem nagyon lényeges, hogy a Linuxnak egységes háttérrel kell biztosítani. A piacon ugyanis úgy képes megmaradni, hogy bár valójában változatos és sokszínű, kifelé egységességet tud felmutatni. A Linux nagy előnye, a változatosság piaci szempontból sajnos hátrány is lehet. A vásárlóközönség csak akkor bízik meg termékeinkben, ha látja, hogy megbízható háttér, komoly vállalat áll mögöttünk. Ezt ma már nyújtani kell a Linux területén is. Ez a SuSE esetében megvan: a világon a SuSE-nek van a legnagyobb fejlesztő csapata, mintegy háromszázan dolgoznak célirányosan nekünk. Minden fejlesztés bekerül a kiadásokba, és nyílt forrású lesz. Egymás mellett kell léteznie tehát a nyílt forrásnak, és azoknak is, akik mindezt eladják. A nyílt forrás alapvető fontosságú: a SuSE szinte az egyetlen, ami nem tesz olyan meghajtókat a kiadásaiba, amelyek nem nyílt forrásúak (nVidia, számos winmondem). A YaST viszont nem vehető ki a terjesztésből, ez teszi a SuSE-t SuSE-vé, annak része, mivel nem akarjuk, hogy a SuSE hozzájárulása nélkül valaki anyagi haszonhoz jusson a termékből. Mindenki módosíthatja, másolhatja, közzéteheti, csak hogy ebben az esetben nem használhatja a SuSE cégjelzését.

Sz. Á.: *A kézikönyvek vagy azok részletei is másolhatók?*

Sz. G.: Igen, a szerzői jog jelzésével (copyright), amint ez szerepel is a könyv első lapjain. Ha valaki csak oldalt másol, akkor a lap fejlécébe be kell tennie a szerzői jogot. A célunk az, hogy közkinccsé tegyük a SuSE fejlesztéseit de a dokumentációnál a SuSE név feltüntetése és az ingyenes terjesztéshez ragaszkodunk. Ennek érdekében hivatalos helyeken lobbizást is igyekszünk folytatni, ezt azonban a Linux filozófiájával sokszor nehéz összeegyeztetni. A lobbizásba beletartozik a politika is, azonban az elveket nem szabad feladni. De ha sikerül minél szélesebb körben elterjeszteni, az a Linuxnak is jó.

Szabó Ágnes

(agi@netelligents.com) újságíró, szociológus. 25 éves, sajtó-, internet- és kávéfüggő. Ez utóbbról rendszerre leszokófélben van. Kedvenc sportja a futás és a lovaglás.

